

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-42>

ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА СИСТЕМУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У XXI СТОЛІТТІ

Посохов І. М.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту інноваційного підприємництва
та міжнародних економічних відносин
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

Похвалітова Д. Д.

*студентка
Національного університету
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна*

Сьогодні цифрові технології настільки швидко розвиваються, адже все більше галузей намагаються впровадити та використовувати цифрові технології, заради полегшення та прискорення виконання завдань різної складності. А отже, можна сміливо говорити про актуальність теми діджиталізації, тобто переведення всіх сфер діяльності в цифровий простір, яка займає провідні позиції в останні роки. Проте слід зазначити: цей процес також вимушує велику кількість систем, організацій та людей, незважаючи на їх бажання, впроваджувати та використовувати цифрові технології, через неможливість гідного існування по-іншому, забезпечення конкурентоспроможності та ефективного розвитку в сучасному світі.

Звісно, дана ситуація має велику кількість переваг, достатньо назвати деякі з них: оптимізація та покращення рівня комунікацій, активний розвиток різних видів бізнесу та інфраструктури, підвищення ефективності бізнесу, економію часу, можливість дистанційної роботи та навчання, полегшення біту, відсутність черг та інші. Проте не слід забувати, що не існує нічого ідеального і до сучасних проблем варто віднести негативний вплив на організм фахівців під час довгої праці за комп'ютером, витрати своїх ресурсів деяких корпорацій не у найважливіших сферах дослідження, відсутність популяризації корисного матеріалу та науково-дослідницьких робіт в Інтернеті тощо.

Новизною цієї роботи буде дослідження впливу діджиталізації на систему міжнародних економічних відносин у 21 столітті та виокремлення недоліків та переваг подібної практики. Слід виокремити два основних напрямки діджиталізації сучасної економіки – зростання продуктивності та створення «цифрових підприємств».

Оцифровка даних у підприємстві знижує витрати та зазвичай збільшує прибуток і підвищує темпи розвитку економіки. Як тільки підприємства стають цифровими, вони розуміють, що здатні ефективно просувати власні технології. Це вимагає менших зусиль, тому що діджиталізація допомагає подолати бар'єри і увійти в нові сегменти економіки. З оцифруванням даних маркетинг також зазнає значних змін. Нині багато дрібних компаній мають можливість стати лідерами з мінімальними витратами. [3, с. 48].

Проте для ефективної трансформації міжнародних торговельних потоків діджиталізація має вплинути на реорганізацію деяких складових. По-перше, кадрову політику. Не можливо імплементувати процес цифровізації у зовнішньоекономічні зв'язки торговельних компаній без теоретичної та практичної підготовки їх працівників. По-друге, для того, щоб діджиталізація стимулювала розвиток міжнародних торговельних відносин, слід вже у наш час імплементувати її в бізнес-процеси компаній на мікрорівні. Компаніям, що беруть участь у зовнішньоекономічній діяльності, слід оцифрувати інформацію, що має до неї відношення, зокрема, це розрахунки за міжнародними контрактами, розмитнення товарів, послуги державних фіто-санітарних служб, митних брокерів, перевізників тощо. По-третє, важливим аспектом функціонування компанії є визначення руху торговельних потоків компанії. Процеси діджиталізації сприяють завоюванню нових ринків збуту, удосконаленню обміну інформацією, теоретичному вивченню структури світових ринків [2, с. 7–8; 5].

Нові технології мають величезний потенціал для того, щоб стати джерелом зростання економік країн і, як наслідок, їх глобальної конкурентоспроможності. Проте їх майбутня еволюція досить невизначена, вони можуть глибоко змінити національний і глобальний розподіл доходів і можливостей і призвести до значних структурних перетворень. Як наслідок, технології роблять політичне та економічне середовище більш асиметричним та невизначеним. Політикам складно передбачити майбутні події і, як наслідок, розробляти стратегії майбутнього розвитку країн. Одним з нових викликів, які потребуватимуть уваги, є зростання концентрації в деяких ринкових структурах внаслідок впливу мережі. Це, швидше за все, матиме макроекономічні наслідки для продуктивності, зростання та нерівності, створюючи ризик того, що політика

буде направлена на тих, хто займається певним видом діяльності [1, с. 31–32].

Віртуальна міграція не відмінє фізичну міграцію працівників, вони обидві є частинами трудової міграції в глобальній економіці. Феномен віртуальної міграції демонструє, що суть глобальної економіки полягає не в транснаціональних корпораціях та прозорих кордонах, а в тому, що світова економіка переміщується з фізичного простору інформаційне. А це вказує на трансформацію самої природи ринку, головним механізмом якого вже є не попит та пропозиція, а інформація. [4, с. 110].

Отже, діджиталізація є об'єктивним чинником розвитку країн світової спільноти. Можливості, які пропонує підприємствам і споживачам Четверта промислова революція надзвичайно широкі, а отже потенціал зростання ефективності та конкурентоспроможності дуже високий. Втім, варто розуміти, що готовність різних країн до впровадження цих технологій надзвичайно різна, є країни-лідери та країни-аутсайтери. Проте ситуація з кожним роком змінюється в бік ще більшого розвитку цифрових технологій, тож у подальшому наукові дослідження цієї теми будуть ще більш актуальними та затребуваними.

Література:

1. Іващенко О. А. Технологічна готовність країн в умовах діджиталізації сучасної системи міжнародних економічних відносин. *Науково-практична конференція «Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин»*. 2019. С. 31–35.
2. Румянцев А. П., Яремівич П. П. Діджиталізація георегіональних векторів міжнародних торговельних потоків. *Науково-практична конференція «Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин»*. 2019. С. 7–11.
3. Жосан Г. Стан розвитку діджиталізації в Україні. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1. Частина 2. С. 44–52.
4. Ухова А. В. Діджиталізація міжнародної міграції висококваліфікованих працівників у 21 ст. *Науково-практична конференція «Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин»*. 2019. С. 108–110.
5. Garnyk L. P. Digital assets and crypto currencies in the context of international economic relations and risk management / L. P. Garnyk, I. M. Posokhov // *Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин = Digitalization of modern system of international economic relations : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 21 листопада 2019 р. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. С. 69–71.*